

Jaarverslag 2016 en Onderzoeksplan 2017
Rekenkamercommissie Noordoostpolder

Jaarverslag 2016

Inleiding

In het jaar 2016 heeft de rekenkamercommissie Noordoostpolder twee onderzoeken afgerond, waarvan een groot regulier onderzoek en een quickscan. De onderwerpen van deze onderzoeken zijn;

- Subsidiebeleid (afgerond in december 2016);
- Spotdag (afgerond in december 2016).

Samenstelling rekenkamercommissie

De leden van de rekenkamercommissie in 2016 zijn:

Dhr. G.J. (Geert-Jan) Put - voorzitter	Mw. S. (Sacha) Werkman
Mw. E. (Esther) Fogl	Mw. E. (Ellen) van Elk
Dhr. G.P. (Geert Pieter) Vermeulen - plv voorzitter	Dhr. G.P.F. (Gaston) Vilé

Vanaf 1 januari 2015 zijn mw. M. (Marjan) Russchenberg benoemd als ambtelijk secretaris, mw. E. (Esther) Fogl benoemd als inhoudelijk secretaris en dhr. G.J. (Geert Pieter) Vermeulen als budgethouder.

De griffier dhr. R.F. (Robert) Wassink verleent als adviseur ondersteuning aan de rekenkamercommissie.

Onderzoeken in 2016

Onderzoek subsidiebeleid

Aanleiding

In 2009 heeft de gemeente Noordoostpolder in de beleidsnota 'Bouwen beneden NAP' de uitgangspunten voor de gemeentelijke subsidieverstrekking vastgelegd. Eén van de aanleidingen voor de nota waren de bevindingen van een rekenkameronderzoek naar het toenmalige subsidiebeleid, uitgevoerd in 2008.

Mede op verzoek van enkele gemeenteraadsfracties heeft de rekenkamercommissie besloten nogmaals het subsidiebeleid en de subsidieverstrekking onder de loep te nemen. Er is met name behoefte om te weten in hoeverre de subsidieverstrekking door de gemeente voldoende gericht is op de beoogde maatschappelijke effecten. Ook wil de rekenkamercommissie weten of en hoe de gemeentelijke organisatie invulling heeft gegeven aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek uit 2008.

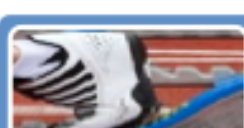
De hoofdvraag voor dit onderzoek is: "*Hoe doeltreffend, doelmatig en rechtmatig zijn het subsidiebeleid en de subsidieverstrekking in Noordoostpolder?*".

Naast de documenten studie en interviews zijn voor dit rekenkameronderzoek zes gesubsidieerde instellingen geselecteerd voor nader onderzoek. Bij de selectie is rekening gehouden met een evenwichtige spreiding op basis van de volgende aspecten:

- het beleidsdomein waarbinnen een gesubsidieerde instelling werkzaam is;

- de hoogte van de subsidie;
- geen overlap met de subsidies die in het rekenkameronderzoek in 2008 al onder de loep zijn genomen;
- de 'soort' subsidie die een instelling ontvangt.

In de figuur hieronder introduceren we kort de zes geselecteerde instellingen:

	<p>FlevoMeer Bibliotheek</p> <ul style="list-style-type: none"> • FlevoMeer Bibliotheek verzorgt het bibliotheekwerk in de gemeenten Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Zeewolde en Urk. FlevoMeer Bibliotheek telt 7 vestigingen.
	<p>Carrefour</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Carrefour is een brede welzijnsorganisatie, voor alle doelgroepen in de gemeente Noordoostpolder." • "Carrefour 'zorgt' niet, maar wil mensen sociaal sterker maken en in beweging brengen."
	<p>Zorggroep Oude en Nieuwe Land</p> <ul style="list-style-type: none"> • "ZONL heeft als voornaamste taak de verpleging en verzorging. Bijzonder aan ZONL is dat de organisatie aan zowel ouderen- als jeugdzorg doet." • ZONL werkt voor drie gemeenten: Urk, Noordoostpolder en Steenwijkerland.
	<p>Vrouwencentrum Noordoostpolder</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Jarenlang leefde er behoefte aan een ontmoetingsplek bij vooral allochtone vrouwen. In augustus 2007 werd die werkelijkheid met de officiële oprichting van onze multiculturele stichting."
	<p>Muziekvereniging Melodia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muziekvereniging Melodia is een fanfareorkest uit Luttelgeest, opgericht in 1958.
	<p>Atletiekvereniging Noordoostpolder</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vereniging heeft tot doel: het (doen) beoefenen van de atletiek in welke verschijningsvormen dan ook.

Naar aanleiding van de onderzoeksbevindingen zijn er vier op elkaar aanvullende conclusies te trekken:

1. De gemeente Noordoostpolder heeft de subsidieverstrekking op papier adequaat ingericht. Het beleid, de uitgangspunten en de randvoorwaarden zijn vastgelegd en de raad wordt in staat gesteld te besluiten over de jaarlijks te verlenen subsidies.
2. In de dagelijkse praktijk worden de richtlijnen en uitgangspunten voor de subsidieverstrekking door de betrokkenen uit de gemeentelijke organisatie niet één-op-één gevolgd.
3. De pragmatische invulling van het beleid, waarvoor binnen de gemeentelijke organisatie van Noordoostpolder is gekozen, onttrekt zich aan het zicht van de raad.
4. Het bestuur en de organisatie van de gemeente worstelen met de uitdaging om verleende subsidies in verband te kunnen brengen met de beoogde maatschappelijke effecten. De raad ontvangt hierover geen informatie. Het subsidiebeleid is niet voldoende doeltreffend ingericht.

De rekenkamercommissie geeft op basis van de conclusies de volgende aanbevelingen:

1. Expliciteer kaders en uitgangspunten voor het subsidieverstrekingsproces en handel daar in de praktijk naar.
2. Verbind subsidies met de beoogde maatschappelijke effecten.
3. Realiseer een dynamisch, eenvoudig toegankelijk informatiesysteem voor de raad.

Raadsbehandeling van het rapport

De resultaten van dit onderzoek zijn op 28 november 2016 in de RTG gepresenteerd en in de raad van 12 december 2016 zijn alle aanbevelingen overgenomen.

Vervolg traject HVC

In 2016 is er een stuurgroep vergadering geweest van rekenkamercommissies die aandeelhouder zijn in de HVC. De voormalige projectgroep heeft onder leiding van de rekenkamer Lelystad het initiatief genomen tot het starten van een opvolgsonderzoek in 2016. Dit onderzoek heeft als doel handvatten te bieden op aspecten van koers en strategie, good governance en op (actiever) aandeelhouderschap.

Spotdag uitkomsten zijn in een brief aan raad en college gemeld

De Nederlandse Vereniging van Rekenkamer en Rekenkamercommissie (NVRK) en de Algemene Rekenkamer (AR) hebben op maandag 10 oktober een Spotdag georganiseerd. Aan de Spotdag hebben 17 rekenkamer(commissie)s van gemeenten, provincies en waterschappen verspreid over het land tegelijkertijd deelgenomen. Twee leden van de rekenkamercommissie Noordoostpolder zijn samen met vier leden van de Algemene Rekenkamer de straat opgegaan in de Noordoostpolder om burgers naar hun mening te vragen over het indienen van een melding in de openbare ruimte. Uit de vergelijking van de Noordoostpolder ten opzichte van alle deelnemers blijkt – indicatief – dat Noordoostpolder gemiddeld iets gebruikersvriendelijker is. De uitkomsten van de spotdag sluiten daarnaast goed aan bij het rekenkameronderzoek naar digitale dienstverlening, want ook hier is geconstateerd dat er veel ruimte is voor ontwikkeling in het vergroten van doelgroepbereik van het digitale kanaal.

Doel van de Spotdag is om samen met andere rekenkamer(commissie)s op pad te gaan om in één dag onderzoek te doen en zo een landelijk beeld op te leveren. Het doel is ook om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van het samen spotten als methode voor rekenkameronderzoek. Het is geen dekkend beeld, maar eerder een globale foto die als landelijk referentiekader kan worden gebruikt en waar tegen de spotuitkomsten kunnen worden afgezet.

Overige werkzaamheden van de commissie

Lidmaatschap NVRK en Actieplan lokale rekenkamers

De rekenkamercommissie Noordoostpolder is aangesloten bij de NVRK. De NVRK volgt de ontwikkelingen en voert overleg met de minister. Zoals in het vorige jaarverslag gemeld is er in 2015 binnen de NVRK een stevige discussie gevoerd over de plannen van minister Plasterk om gemeenten te verplichten een (lieftst gemeenschappelijke, regionale) rekenkamer in te stellen. Hiermee zou de kwaliteit van het rekenkamerwerk verbeteren. Een rekenkamercommissie, zoals ook de Noordoostpolder die kent, is dan niet meer mogelijk. De rkc Noordoostpolder kon zich niet geheel in deze plannen vinden. Zij ziet in het lidmaatschap van raadsleden een grote meerwaarde. De onafhankelijkheid is voldoende geborgd door de externe leden in de commissie. Bovendien is de link die de minister legt tussen de organisatievorm en de kwaliteit niet bewezen. Ook de raad van de Noordoostpolder heeft door middel van een motie in september 2015 uitgesproken grote bezwaren tegen de door de minister uitgezette lijn te hebben. Deze motie is aan de minister toegestuurd. Vervolgens is het in 2016 lang stil gebleven.

Op 28 november 2016 heeft de Minister van BZK een brief gestuurd aan de tweede kamer met beantwoording van schriftelijke vragen inzake het Actieplan Lokale Rekenkamers en rekenkamercommissies. In dit Actieplan worden vier wijzigingen voorgesteld:

1. Regionalisering, m.a.w. kleinere rekenkamer(commissie)s verplichten samen te werken
2. Kleinere rekenkamer(commissie)s onder te brengen bij provinciale rekenkamers
3. Afschaffen van rekenkamercommissie (geen raadsleden meer in de rekenkamercommissies)
4. Kwaliteitsbeleid.

De beantwoording van de minister betreft met name dat:

- Een regulier lidmaatschap van raadsleden zich niet verdraagt met de onafhankelijkheid van de rekenkamer. Derhalve staat de minister alleen een adviserend lidmaatschap van raadsleden toe en adviserende leden hebben geen stem in het vaststellen van de onderzoeksprogrammering van de rekenkamer, de onderzoeksfase of bij het vaststellen van rapporten, aanbevelingen en conclusies.
- Samenwerking tussen rekenkamers is een zaak van vrijwilligheid
- Ambtenaren die werk verrichten voor de rekenkamer kunnen niet tevens werkzaamheden verrichten voor andere organen van de gemeente. Voorts zijn deze ambtenaren voor de vervulling van hun werkzaamheden alleen verantwoording verschuldigd aan de rekenkamer.
- De minister ziet geen nut in het laten voortbestaan van twee varianten (die van de onafhankelijke rekenkamer en een andere vorm de rekenkamerfunctie). De wettelijke vereisten worden dan zittingstermijn van 6 jaar, benoeming en ontslag door de raad, mogelijkheid van een eenhoofdige rekenkamer, toekenning van voldoende financiële middelen en een ambtelijke ondersteuning die uitsluitend voor de rekenkamer werkt.

Wat de gevolgen van de Tweede Kamerverkiezingen voor dit voorstel zijn is op het moment van het uitbrengen van dit jaarverslag nog onduidelijk en derhalve zijn nu geen aanpassingen nodig in de werkwijze van de rekenkamercommissie.

Overleg Flevolandse rekenkamer(commissie)s

De rekenkamercommissies uit Flevoland zijn bij elkaar gekomen om onderzoeksprogramma's voor 2016 uit te wisselen. Dit om eventuele krachten te bundelen bij mogelijke onderzoeken die bij verschillende rekenkamercommissie in Flevoland plaatsvinden.

Financiële verantwoording

Tabel 1: specificatie budget voor 2016

	Budget	Besteed
Onderzoeksbudget	€ 24.072	€ 24.910
Presentiegelden	€ 8.300	€ 8.398
Reis- en verblijfskosten	€ 2.000	€ 1.333
Ambtelijk secretaris	€ 8.493 + € 2.747	€ 7.737 + € 2.747*)
Representatiekosten	€ 1.000	€ 332
Overige kosten	€ 790	€ 785
Totaal	€ 47.102	€ 46.366

*) t/m 31-12-2016 is secretariaat gesplitst in RKC-secretaris (mw. E. Fogl) en ambtelijk secretaris mw. M. Russchenberg.

Onderzoeken in 2017

De rekenkamercommissie gaat twee quick scan afronden in 2017.

Quick scan opvolg onderzoek HVC

De rekenkamercommissie neemt met zeven andere rekenkamers deel aan een klein gezamenlijk opvolgonderzoek naar de uitvoering van de aanbevelingen van het gezamenlijk HVC onderzoek van mei 2014. Voor de deelname aan de gezamenlijke projectgroep HVC reserveert de rekenkamercommissie 10 uur bovenop de standaard begeleidingsuren.

Quick scan Integriteitsonderzoek

Voor dit onderzoek heeft de rekenkamercommissie de volgende hoofdvraag geformuleerd: "Hoe is het gesteld met het integriteitsbeleid van de gemeente Noordoostpolder?".

Vanuit deze vraag zijn de volgende deelvragen opgesteld:

- 1 Beschikt Noordoostpolder over vastgestelde kaders met betrekking tot integriteitsbeleid?
- 2 Heeft Noordoostpolder integriteit gedefinieerd? Zo ja, wat verstaat Noordoostpolder onder integriteit?
- 3 Heeft Noordoostpolder integriteitsbeleid geformuleerd?
  - a) Zo ja: zijn in dit beleid normen, ontleend aan de beleidskaders, opgenomen?
  - b) Hanteert Noordoostpolder dit beleid?
- 4 Beschikt Noordoostpolder over een integriteitsinfrastructuur?

Rondje langs de fracties en onderwerp keuze onderzoek

De rekenkamercommissie heeft op 6 maart 2017 de fracties bezocht en een aanzienlijk aantal onderwerpsuggesties opgehaald. De rekenkamercommissie heeft uit de suggesties voorlopig gekozen voor het onderwerp "grote projecten". Voor de zomer kiest de commissie definitief en zullen de raad en het college hierover worden geïnformeerd.

Financiële verantwoording

Tabel 2: specificatie budget voor 2017

	Budget
Onderzoeksbudget	€ 25.905
Ambtelijk secretaris/ onderzoeker	€ 12.148*)
Presentiegelden	€ 6.560
Reis- en verblijfskosten	€ 1.444
Representatie	€ 1.000
Overige kosten	€ 800
Totaal	€ 47.857

*) met ingang van 01-01-2017 verricht mw. Fogl alle secretariële taken.

Overige werkzaamheden in 2017

Naast de onderzoeken zal de rekenkamercommissie in 2017 de volgende werkzaamheden/activiteiten verrichten:

- Deelname aan de Auditcommissie;
- Bijwonen bijeenkomsten NVRP;
- Incidenteel bijwonen expertise-bijeenkomsten rekenkamers en het gezamenlijke overleg Flevolandse rekenkamercommissies.